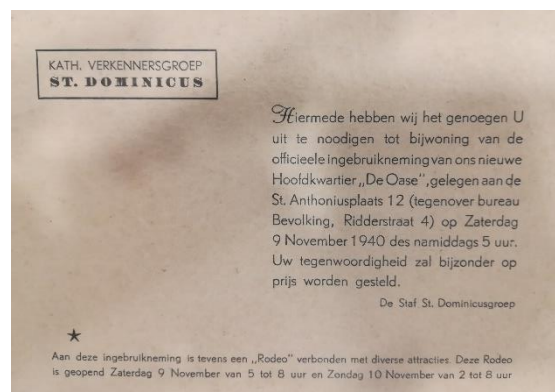

Guerilla-scouts, St. Dominicusgroep Nijmegen

In Nijmegen waren voor de oorlog bij de verschillende parochies katholieke Scoutinggroepen actief. De St. Dominicusgroep werd opgericht in 1935. De groep was vernoemd naar Sint Dominicus en kwam samen op de Arminiaanse plaats. De welpen vormden samen de Elegasthorde met Akela mej. D. Boelaars. Karel van Oosterhout werd Hopman van de verkenner. Vic Dederen werd vaandrig in 1937. De Sint Dominicus stam werd opgericht in 1938. Warringa was vlak voor de oorlog Oubaas en Vic Dederen werd baas. Na het overvliegen van de welpen in 1938 vormden de oud-welpen samen de houtduivenpatrouille. Op hun eerste verkennerkamp in Overloon in 1939 kregen ze de bijnaam Krumelpatrouille. Later werden ze de Dassenpatrouille. Piet Leenders en Jan Scholte werden in maart 1941 vaandrig.

Op 9 november 1940 werd hun nieuwe hoofdkwartier, de Oase, aan de St. Anthoniusplaats 12, in gebruik genomen. Tegelijk werd hun eerste lustrum gevierd.

Op 2 april 1941 werd Scouting door de bezetter verboden en werden alle eigendommen in beslag genomen. Maar niet alle leden stopten met Scouting. Zowel de verkenner van de Dassenpatrouille als de leden van de stam gingen illegaal door.

Toen Scouting op 2 april 1941 werd verboden besloten de verkenner door te gaan met hun patrouilles. Ook de leden van de stam gingen illegaal door. In eerste instantie kwamen de verkenner nog geregeld bij elkaar en in de zomer van 1941 werd zelfs een ondergronds kamp gehouden onder leiding van de vaandrigs Jan Scholte en Frans Wolters. Gerard van Geijn, Harrie Verhoeven en Jos van Aerde waren hierbij. Patrouilleleider Kees Bökkerink kon omdat hij ziek was niet deelnemen. Al snel stopten de andere patrouilles met hun illegale samenkomsten. Omdat de Dassen meer wilden dan alleen patrouillebijeenkomsten, probeerde Kees nieuwe verkenner te ronselen. Kees stuurde een brief naar de moeder van Harry en Ton Sliepenbeek of ze mee mochten doen, zodat ze bij een eventuele bevrijding goed voorbereid zouden zijn. Ze werden in de zomer van 1941 geïnstalleerd in het bos van Landgoed Brakkenstein door Jan Scholten. Kees probeerde leiders te krijgen maar veel ouderen moesten onderduiken. Op het Canisiuscollege benaderde Kees een Pater Bruens die als aalmoezenier op wilde treden. Er kwamen daarna ook andere jongens bij zoals de gebroeders Hoppe, gebroeders van de Kerkhof, Piet van Ing, Carel Heskes en Maarten

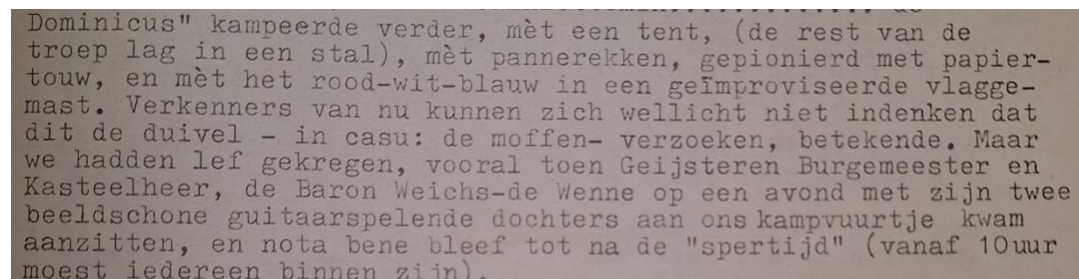
Schretlen. Ze noemden zich de Guerilla scouts en kwamen samen op de zolderkamer van Kees aan de Batavierenweg. Ze verstopten hun hoed onder hun jas als ze er 's avonds stiekem heengingen.

Naast de bijeenkomsten organiseerden ze ook jaarlijks tochten en illegale kampen. In de zomer van 1942 gingen ze naar Elst bij Rhenen. Kees was patrouilleleider en zijn broer Wim ging mee *'ter geruststelling van de ouders om het geheel een beetje te begeleiden'*. Ze sliepen in een boerenschuur en kregen last van kippenluizen en vlooiën.

Met St. Jorisdag 1943 kwamen de verkenneren samen bij Bökkerink. Ze hielden een schijnkampvuur en Pater Breuns was hierbij aanwezig. Hij liet later het werk als waarnemend aalmoezenier over aan een jongere confrater, de jezuïet pater Bonke SJ, omdat hij met zijn gezondheid tobde. Ook hopman Gerard Brouwers van de Albertusgroep was aanwezig. Die zomer gingen ze op kamp naar Groesbeek en ze verbleven in de voormalige Jonge Wacht blokhut.

Op een gegeven moment bezocht Kees de oud ADC van der Meij en vroeg hem of hij misschien plekken kende waar ze op kamp konden gaan. Met een wat smalende trek om zijn mond zei de ADC *'De Dominicus werkt toch niet door? Nou ja, één patrouille .....*' Kees voelde zich diep gekrenkt omdat ze al een tijdje met heel primitieve middelen en onder moeilijke omstandigheden hadden voortgeploeterd en de troep hadden uitgebreid van één naar drie patrouilles.

In augustus 1944 gingen de verkenneren van de Guerilla scouts op kamp naar Geijsteren op het terrein van de familie Reinders. De 16 jarige Kees ging mee als Troepleider. Zeven jaar eerder was hij daar ook als Welp op kamp geweest. Vanuit de tentopening volgden ze het dodelijke spel van zoeklichten en afweergeschut, de felle luchtgevechten en de gierende laatste gang van een getroffen Britse lancaster-bommenwerper, eindigend in een zee van vuur.

Dominicus" kampeerde verder, met een tent, (de rest van de troep lag in een stal), met pannerekken, gepioneerd met papier-touw, en met het rood-wit-blauw in een geïmproviseerde vlaggemast. Verkenneren van nu kunnen zich wellicht niet indenken dat dit de duivel - in casu: de moffen- verzoeken, betekende. Maar we hadden lef gekregen, vooral toen Geijsteren Burgemeester en Kasteelheer, de Baron Weichs-de Wenne op een avond met zijn twee beeldschone gitaarspelende dochters aan ons kampvuurtje kwam aanzitten, en nota bene bleef tot na de "spertijd" (vanaf 10uur moest iedereen binnen zijn).

De eerste dag van het kamp kregen Jan van Hoof, een buurjongen van George Hoppe en voortrekker van de Petrus Canisius stam, op bezoek. George kreeg een ongelukje met een bijl en Jan bracht hem met de bakfiets naar een dokter om de wond te laten hechten. Jan werd door de Duitsers gezocht. Hij had een vogelkooitje bij zich om de ware aard van zijn tocht te verhullen. Hij was op weg naar Venlo met een opdracht van de ondergrondse. Hij bleef de nacht bij de groep en ze konden zien hoe juist die nacht Venlo werd gebombardeerd. In het illegale blad dat de groep uitgaf deden ze verslag van het kamp. Na de oorlog, op 3 mei 1945, verscheen in *The Scout, the only weekly official organ of the Boy Scouts*, een artikel over de groep. Hierin werd ook verslag gedaan van het kamp.

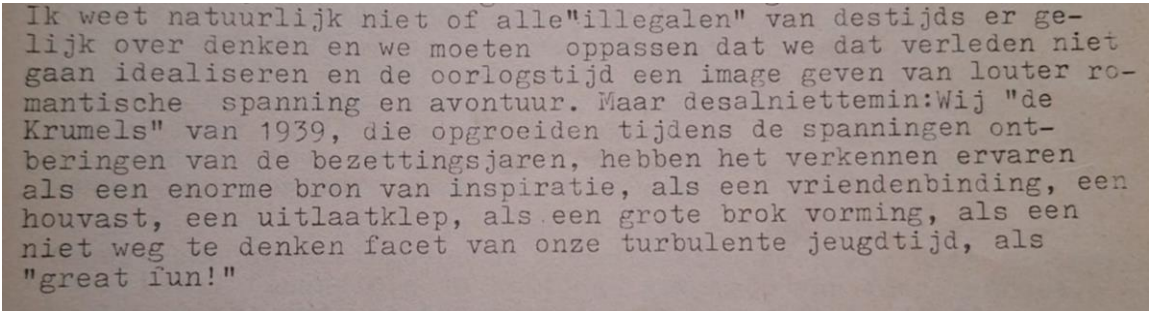
Guerillascout

De verkenneren gaven tijdens de oorlog een ondergrondse groepsblad uit, de Guerilla Scout. Het verscheen illegaal tussen november 1943 en oktober 1944 in een oplage van 6 exemplaren. De scouts gebruikten schuilnamen zoals Eagle (George Hoppe), kerkuil (waarnemend aalmoezenier Pater Bonke SJ) en Grimbergt (troepleider en patrouilleleider Kees Bökking).

Na de bevrijding verscheen een Engelse editie van de Guerillascout. Deze *Special edition for scouts and sea scouts of the allied liberation armies* werd ook voorpaginanieuws in het Engelse Scouting Magazine 'The Scout' van 3 mei 1945. In de kop stond *Guerilla Scout, a story of heroism and faith*. In *The Left Handshake*, een Engels boek uit 1949 met verhalen over scouts in de oorlog, werden citaten uit het blaadje gebruikt. De redactie werd uitgebreid met een stamlid. Er volgden in totaal 5 Engelse edities.

Na de oorlog is De Guerilla Scout door het Rijksbureau voor Oorlogsdocumentatie officieel opgenomen in de lijst van illegale tijdschriften. Het blad verscheen op een gegeven moment niet meer omdat de scouts kritisch waren over bijvoorbeeld het bombardement op Nijmegen of een artikel over Scouting in Rusland. De onsympathieke en ontmoedigende reactie van Schuttenhelm, directeur van het Nationaal Hoofdkwartier van de Verkenneren van de Katholieke Jeugd Beweging, zorgde ervoor dat de energie om door te gaan verdween.

Een terugblik

Ik weet natuurlijk niet of alle "illegalen" van destijds er gelijk over denken en we moeten oppassen dat we dat verleden niet gaan idealiseren en de oorlogstijd een image geven van louter romantische spanning en avontuur. Maar desalniettemin: Wij "de Krumels" van 1939, die opgroeiden tijdens de spanningen ontberingen van de bezettingsjaren, hebben het verkennen ervaren als een enorme bron van inspiratie, als een vriendenbinding, een houvast, een uitlaatklep, als een grote brok vorming, als een niet weg te denken facet van onze turbulente jeugdtijd, als "great fun!"

Na de oorlog

De middeleeuwse kerk van de Dominicanen aan de Broerstraat viel in september 1944 ten prooi aan het oorlogsgeweld. Duitsers hadden tijdens hun vlucht voor de geallieerde soldaten her en der gebouwen in brand gestoken en de Sint-Dominicuskerk brandde volledig uit. De buitenmuren en de toren – een toevoeging van P.J.H. Cuypers uit 1866 – beheersten na de oorlog nog enkele jaren het straatbeeld, maar werden in 1951 alsnog omver gehaald. De Dominicanen besloten om hun parochiekerk te verplaatsen naar het Galgenveld. Dat gebied was begin jaren '50 nog vrijwel onbebouwd, maar er waren plannen van de Roomsche Katholieke Universiteit om de campus op Heyendaal én op Galgenveld te concentreren.

De groep gaat door na de oorlog. In 1970 werden de eerste rowans opgericht. Het in 1953 geopende verenigingsgebouw aan de d'Almarasweg werd in 1973 met subsidie van rijk en gemeente en veel eigen werk uitgebreid. In 1995 werd de groep opgeheven.

Meer informatie

[Weest paraat; officieel orgaan van de Nederlandsche Padvinders, jrg 19, 1935, no. 8, 1935 » 1935-09 - Pag. 12 | Delpher](#)

[Weest paraat; officiëel orgaan van de Nederlandsche Padvinders, jrg 22, 1937, no. 4, 1937 » 1937-04 - Pag. 28 | Delpher](#)

[Studiezaal Nijmegen - Scouting Dominicus Nijmegen](#)

[Scouting Dominicus \(Nijmegen\) - Scoutpedia.nl \(scoutwiki.org\)](#)

[De Ondergrondse Pers 1940-1945, 3e herziene druk door Drs. Hans de Vries \(wikimedia.org\)](#)

[Studiezaal Nijmegen - Scouting Dominicus Nijmegen 1935-1995](#)

[Weest paraat; officiëel orgaan van de Nederlandsche Padvinders, jrg 19, 1935, no. 8, 1935 » 1935-09 - Pag. 12 | Delpher](#)

[Weest paraat; officiëel orgaan van de Nederlandsche Padvinders, jrg 19, 1935, no. 10, 1935 » 1935-11 - Pag. 8 | Delpher](#)

Logboek St. Dominicusstam (144 en 145), Scoutingmuseum Baarn

[DominicuskerkCat \(noviomagus.nl\)](#)

[Nijmegen, Broerstraat - Dominicus- of Broederenkerk \(1373 - 1944\) - Reliwiki](#)

Dominicus Een zwerftocht van veertig jaar 1935 ..... 1975.

[lefthandshake.pdf \(scoutscan.com\)](#)

The Scout, the only weekly official organ of the Boy Scouts 3 mei 1945

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.

THE SCOUT

EVERY THURSDAY

2^d

Founded by LORD BADEN-POWELL

THE ONLY WEEKLY OFFICIAL ORGAN OF THE BOY SCOUTS

"GUERRILLA SCOUT"

A Story of Heroism & Faith

× × × × ×

THE Scoutmaster of the 3rd Oswestry Troop, who is serving with the B.L.A., has sent me a copy of a magazine called *Guerrilla Scout*. It has been produced by the St. Dominicus Troop, Nijmegen, Holland, and is a "special edition for Scouts and ex-Scouts of the Allied Liberation Armies."

The story told in its pages is a thrilling one, telling of the way Scouting carried on during the occupation in spite of everything the Nazis could do to stop it.

The first half year was a very difficult time," writes one of the Patrol Leaders. "I myself was only fourteen, so perhaps too young to lead without older people to help me. We had to gather in a very little room, with all its consequences. Sometimes there were only three boys; it even happened that I waited in vain . . ."

But not in vain, for as we know the Scouts of Holland defied the ban. "Guerrilla Scout" came into being in 1943, a year after Seyss-Inquart abolished the Netherlands Boy Scouts Association, "under the pretext that we were English propagandists, spies and so on."

"In autumn and winter, 1942, and spring and summer, 1943, we did some good work. For instance, we gathered some money for poor children at Christmas. We did not only work inside, but we often went to wooded country to do real Scoutwork. This was not without danger. In the woods there were Germans and, what was worse, there were boys of the 'Youth-Storm,' the collaborators-youth-organization, who hunted after us."

"Let me tell you what happened one Saturday. A kind, rich woman loaned us a fine but small wood to 'play' there. When we were signalling, stalking and pioneering we suddenly heard someone call: 'Was fressen Sie hier aus?' (What are you doing here?) With much trouble I succeeded in convincing the Bosch officer (for it was one), that we did some innocent playing, and, as B.P. would have done, I succeeded to lead him away from our meeting place, showing in a very, very kind manner the fine flowers in a certain spot. He went away as if he was a good friend. 'Viel vergangen,' he said."

(That means: Much pleasure.)

"Fortunately such visits did not often happen. Therefore we built a cottage (in a good, camouflaged spot) of branches, grass, heather and rope; we also built in a high tree an observation post. We often worked at it in the evening (after schooltime). It was a very pretty job, pioneering in that high tree, the red setting sun in the waving branches . . . it was picturesque. One day we went there again . . . and found it all destroyed. It was clear that the boys of the Hitler-youth had done their work."

"But in spring, 1944, at last help appeared. We obtained a Troop priest; he was (and still is) a priest of the college where most of us are at school. With his help the number of our Troop soon increased to seventeen, and from July until September the 17th was the best time of the illegal years. Some boys were invested as Scouts and sometimes we had meetings in uniform."

"August drew near and that August we had a camp again. Notwithstanding the Germans had forbidden it, we slept mostly under canvas at the edge of a wood, along a small stream. It was unbelievable! There was

not a single Bosch in that village, neither a collaborator! We called our camping ground 'Free Holland.' The flag of the Kingdom of Holland was waving all day long over there."

"I'll never forget this week! Our camp was not far from Venlo, which was bombed during our camping time. The day before, ships on the Maas, which flowed at about one mile distant, were shot by a Mosquito and two Mustangs. . . ."

"In the last month before the liberation we prepared ourselves to help the Allied armies. So, for instance, we drew charts of the German gun positions at the overside of the Waal. But things took another turn than we had expected, so that we could not do the work that we wished to do."

"Now most of the Scouts of Nijmegen are helping in many ways."

A FINE spirit of hopefulness for the future and good faith in the Scout ideals runs through this historic little magazine.

Why did they call the magazine 'Guerrilla Scout'? The answer is in this little paragraph:

"Now that we are free again you will be astonished that our Troop periodical is still called 'Guerrilla Scout.' And you are right. But be sure: we were Guerrilla Forces against the Germans, but we are, of course, no partisans against the Allies."

"Perhaps our name will be changed when all Holland is free!"

H.M. Queen Wilhelmina of the Netherlands recently visited Holland for the first time since its liberation. During her tour many Scouts and Guides appeared to welcome their Queen. Our photo shows a scene in the square at Eindhoven.

ANYONE who has been to Holland knows that Queen Wilhelmina is loved by her people. I remember the great welcome the Queen received when she visited the World Jamboree in 1937. The Dutch Scouts were wild with delight. Their faces glowed with pride.

We little thought that tragedy was to come to this gallant nation. Queen Wilhelmina has stood resolute and firm through the dark years of war, fortifying her people to hold on with faith.

So when their Queen came back to Holland, to walk among and talk with her liberated subjects, the Scouts were there to welcome her. They had kept the faith. Soon all Holland will be free and the beloved Queen will be reunited with her gallant people.

F. HAYDN DIMMOCK